

SISTEMATITZANT UNA METODOLOGIA

Pla pilot 2020

El curs 2020-2021 la Xarxa de Museus de les comarques de Tarragona i de les Terres de l'Ebre sistematitzarà una metodologia, a partir d'un pla pilot, per al desenvolupament de projectes col·laboratius entre centres educatius i museus.

Quin objectiu ens plantejem durant aquest pilotatge?

Tenim preguntes!

- Com construïm una relació museu-centre educatiu que superi la relació basada en el consum d'activitats educatives?
- Com es poden posar en marxa projectes entre els centres educatius i els museus?
- Qui fa el primer pas: el centre educatiu o el museu?
- És possible la mobilitat del museu al centre educatiu?
- Com iniciem un projecte? Cal una metodologia concreta?
- Els museus han de portar la iniciativa i avançar-se als centres?
- Com generem dinàmiques participatives reals?
- Com generem un clima de confiança entre professionals dels museus, mestres i professorat?

Amb què i qui comptem per assolir l'objectiu?

El Museu d'Alcover i el Museu de Tortosa:

Reflexionen i generen propostes concretes sobre com el museu “s'allunya de la idea del museu com a contenidor sagrat del saber” (A. Macaya):

Entenent el patrimoni com a un font d'informació contextualitzada (P. Viladot) amb un alt valor afegit per a l'alumnat que està indagant per cercar respostes a preguntes que s'ha plantejat o reptes que pretén resoldre.

Compartint la idea que el coneixement de l'alumnat que participi en els projectes és una construcció personal i col·lectiva en la que el museu hi pot jugar un paper important, però no l'únic.

Alhora, els museus de Tortosa i d'Alcover estan generant **sessions d'inspiració** per a docents vinculats al pla pilot que es realitzarà al mes de novembre. També realitzaran un **seguiment** sostenible dels projectes vinculats al pilotatge i participaran tant en el disseny com en l'execució de la **trobada final** al maig de presentació del procés i dels resultats.

Centres de Recursos Pedagògics

Fan el **seguiment** i donen **suport educatiu** als projectes pilot, alhora que col·laboren amb l'organització de les trobades formatives.

L'equip assessor

Estan a disposició dels museus i dels centres educatius per **comentar, pensar junts, valorar, idear...** quan calgui.

Mestres i docents

L'objectiu plantejat implica també als docents que participen en aquest pilotatge, que han estat escollits en base als compromisos que estan disposats a assumir.

Les **sessions d'inspiració** del novembre serviran per compartir una concepció flexible però rigorosa sobre com s'aprèn, establint com a punts de partida la formulació de preguntes, així com el disseny de plans de treball basats en la investigació, tenint en compte la implicació de l'alumnat, tant en els processos com en la presentació dels productes finals. De fet, aquestes sessions serviran perquè els docents iniciïn el projecte i facin la descoberta del museu amb l'alumnat amb idees, perspectives, preguntes, demandes...

**“No em diguis què vols,
digues-me quin és el teu problema”**

Com podem generar un clima de confiança i unes dinàmiques de participació real?

La confiança es genera i s'amplifica en la relació quan **compartim propòsits**.

No tothom ho sabem tot, ni tampoc ho podem fer tot.
Partir d'aquesta mirada pot ajudar en moments de crisi,
sobretot quan l'altre no respon com un s'esperava.
Des d'aquesta perspectiva, cal tenir clars els següents punts:

- Què volem aconseguir i de què s'encarrega cadascú.
Explicitar de forma clara i concreta **les demandes** i, també, a què i com es pot donar resposta.
- **Mostrar flexibilitat** amb l'altre, sempre que aquesta serveixi per conciliar propostes i demandes.
- **Compartir experiències** entre equips o persones ja que és la millor manera d'establir complicitats en projectes llargs o en moments puntuals.
- **Respectar el temps** que disposa cada part i ser respectuós amb allò acordat. És important disposar de temps per poder comentar i pensar plegats.
- Prendre consciència que **les dues parts hi guanyen**.
- **Fer públics els resultats** amb els mitjans que cadascú disposa.

Com dissenyem la sessió d'inspiració?

Quin és l'objectiu d'aquest tipus de sessions?

Donar a conèixer a mestres i professors tot allò que des dels museus es consideri que pot tenir recorregut per fer-los pensar, que els generin preguntes, que imagini possibilitats d'acció amb el seu alumnat.

El **format** de la sessió hauria de ser conseqüent amb l'objectiu.

Quin tipus d'informació pot oferir el museu a aquests docents?

La informació no és coneixement. Adquirir coneixement suposa rigor, esforç i tenacitat. Quan cerquem informació hem tenir clar quin propòsit ens mou i valorar la seva credibilitat i/o utilitat. Insistir, tornar-hi i finalment gaudir-ne quan es pot.

Segons Pere Viladot, des d'una perspectiva competencial, els museus són una font d'informació contextualitzada que poden oferir situacions problemàtiques reals i col·laborar amb l'alumnat en la resolució de problemes de tal forma que contribueixin a la construcció col·laborativa de coneixement.

Així doncs, cal pensar com connectar mestres i professorat amb:

- Aquella informació contextualitzada que els museus considerin rellevant i que pensin que pot donar lloc a que els docents es facin preguntes.
- Els professionals i les tasques que es fan en un museu i que es considerin que poden donar lloc a preguntes que necessitin indagació per trobar respostes.
- Com i perquè s'ha dissenyat el discurs i la narrativa de les exposicions.
- El llenguatge museogràfic: com es situen les peces, com es presenta la informació, quins recursos s'utilitzen...
- Com una peça pot vincular-se amb diverses àrees del coneixement.
- L'agenda d'activitats, grups de col·laboradors, altres professionals... que puguin aportar alguna cosa a les inquietuds que hagin manifestat els docents o a obrir la seva mirada respecte el museu i les seves possibilitats.

Com imaginem l'alumnat?

L'escola actual ja no és l'escola que molts dels adults van viure.

Si volem educar una ciutadania amb criteri per prendre decisions creatives, efectives, sostenibles per a la seva vida personal i per a la implicació en la comunitat, hem de considerar l'alumnat com a persones capaces en un procés de formació que els durarà tota la vida, sense pretendre tractar-los com a adults.

En aquest sentit, cal tenir present que els alumnes són persones que:

- Saben coses encara que no ho sàpiguen tot, ni ho sàpiguen com els adults creiem que s'han de saber.
- Tenen intuïcions i imaginació que els porta a explicacions que a vegades als adults ens semblen fora de lloc.
- Alguns es miren a sí mateixos de manera positiva i es motiven fàcilment, uns quants creuen que ho saben tot i altres necessiten que algú els faci adonar que ells també saben i poden.
- Sovint es relacionen amb els altres solidàriament però també de forma poc democràtica.
- Són capaços de tenir una bona relació amb el coneixement quan els adults els saben tractar.
- A la majoria no els agrada que els tractin com a inferiors.

Com imaginem el paper de l'adult?

Una persona que:

- Els aporta alguna cosa interessant.
- Que els porta a llocs, pensaments i accions que mai s'haurien pogut imaginar.
- És comprensiva però no "laissez faire".
- Que els dona seguretat perquè és justa i hi confien.
- Que no infantilitza el llenguatge, ni escolaritza excessivament la realitat.
- Una persona que sobretot no es confon amb ells perquè la seva missió és fer camí cap al món lletrat, procurant l'accés de cada alumne a l'herència cultural i al patrimoni de la humanitat.

www.jornadesapropat.cat

David Vilalta i Carme Pablo
Conjunt Monumental de Centcelles
Setembre de 2020

Organitza:

